

Marko Tajčević

(1900—1984.)

U Beogradu je 19. srpnja 1984. preminuo, a bio sahranjen u Zagrebu, Marko Tajčević, istaknuta ličnost među jugoslavenskim skladateljima. Rođen je u Osijeku 1900., studirao u Beču i Zagrebu gdje su mu nastavnici bili F. Lhotka, F. Dugan i B. Bersa. Svoje djelovanje kao pedagog i zborovoda vezao je uz Zagreb do 1940. kada je otišao u Beograd. Od 1945. do 1966. bio je profesor tamošnje Muzičke akademije.

Opisujući osobine stvaralaštva Marka Tajčevića potrebno je istaknuti dvije činjenice. Jedno je njegova sklonost malim oblicima, a drugo povezanost s glazbenim folklorom. Nije, dakle, pisao opsegom velika djela niti ih je napisao veliki broj, ali ono što je stvorio odlikuje se minucioznom izrađenošću i skladnošću forme što mu sve osigurava visoko mjesto u našoj glazbenoj kulturi.

Vjerojatno za većinu ljubitelja glazbene umjetnosti spominjanje imena Marka Tajčevića znači asocijaciju na njegovo najpopularnije djelo — *Sedam balkanskih igara* za glasovir. U mnogim prikazima ovog djela može se pročitati da se radi o »ukusnoj stilizaciji« folklornih motiva iz istočnih krajeva Jugoslavije. Njemački muzikolog Walter Georgii svrstava to djelo u red sa sličnim ostvarenjima Stravinskog, Bartóka i Martinua. Djelo je nastalo 1927., a iste ga je godine prvi put izveo poznati pijanista i pedagog Svetislav Stančić kome je i posvećeno.

Posebnu pažnju poklonio je Tajčević vokalnoj glazbi. Tu je ciklus za bariton *Balade Petrice Krempuha*, zborски ciklusi *Komitske pesme*, *Pjesme iz Gradišča* i dr. U spomenutim zborским djelima Tajčević se koristio samo narodnim tekstom, dok je u drugim djelima obrađivao izvore narodne na-

pjeve. *Tri madrigala* na stihove starih dubrovačkih pjesnika odjek su renesansnog stila zborске glazbe.

Marko Tajčević

Najviši domet u zborскоj glazbi postigao je Tajčević s *Cetiri duhovna stiha* za mješoviti zbor. Skladani su na stihove psalama na starocrkvenoslavenskom jeziku (Hvalite imja Gospodnje, Glas Gospodenj na vodah, Skaži mi Gospodi i Vospojte jemu). Skladba je nastala 1929., a u njoj dolazi do izražaja virtuozna polifonija i veličanstveni zvuk velikog zbara.

Nikša NJIRIĆ

MOLIMO PRETPLATNIKE DA REDOVITO UPЛАČUJU PRETPLATU